

POČASNAJ BÓTH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

3. čislo

Budyšin, měrc 1970

Lětnik 20

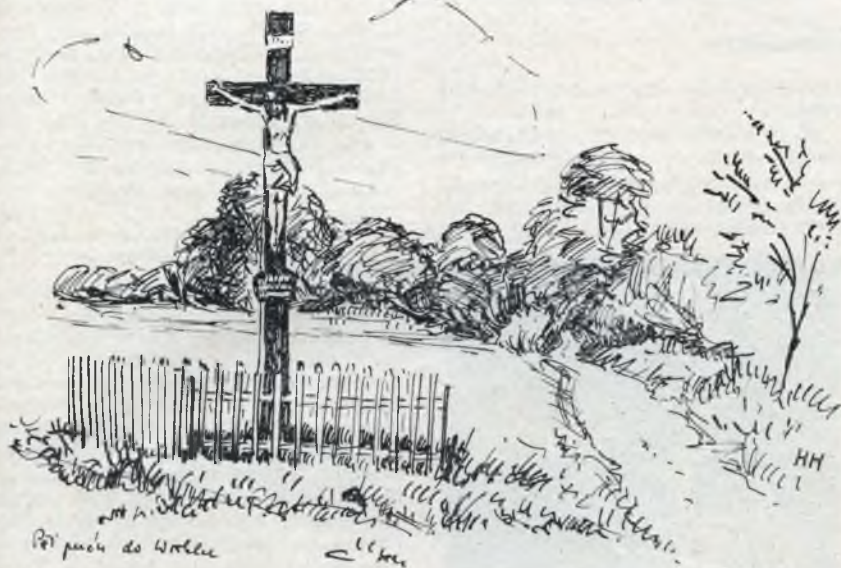
Dokonjane je!

Jana 19, 30

Kóždy křesćan wě, zo je to naš Knjez Jezus Chrystus na křižu rjekł. To je poslednje słowo, kotrež swjaty Jan wo nim rozprawi. To wurjeknywši pochili Jezus měrnje swoju hłowu a spuści swojeho ducha. Tež tuto poslednje słowo je wotkazanje za nas.

Jezus njerjeknje: „Kónc je blisko. Wono je skónčene!“ Wězo bě tomu

sěrpić. Spominajmy na Spartakusa a wulki zbězk romskich njewólnikow, kotryž běše započal! Wón dyrbeše za to pokućić na křižu a mnozy z nim. Njewólnicy a wukrajnicy buchu na tajke wašnje wotprawjeni. Romskich byrgarjow, kotřiž běchu k smjerći zasudženi, morjachu z mječom. Z tym njebě žane wulke a bolstne čerpjenje zwjazane. Hinak

wšemu tež tak! Ale Jezusowa smjerć njebě jenož kónc, ale běše wjace! „Dokonjane je!“ Haj, što je dokonjane?

1. Dokonjane je jeho žiwjenje. Wón njebě stary. Jemu bě drje hakle 33 lět. Je to normalne, hdyž něchtó tak młody wumrě? To nic, ale dokonjane móže žiwjenje tež w tajkim padže być. Zenje na tym njeleži, kak stary čłowjek je, ale kak wón žiwy běše. A zo běše Jezusowe žiwjenje na kóždy pad dopjelnjene a dokonjane, je cyle wěste. Wono njebu ze smjerću hroznje přetorhnjene. Ně, Jezus běše Wótcowy nadawk, kiž bě jemu stajeny, swěru dopjelnil a dočinił. Poslušny je po puću chođił, po kotrymž dyrbeše po woli njebjeskeho Wótca hić, hač k wotryknjenemu koncej. A to běše Čichi pjatk w džewjatej hodzinje, jako Syn z hłubokeje wutroby wuzna: „Dokonjane je!“

2. Dokonjane bě jeho hórke čerpjenje a wumrěće. Haj, Jezusowe čerpjenje běše woprawdže hórke, bolostne, žalostne, čezke přez wšu měru. Jakje surowe wumrěće běše to na křižu! Někotry do Jezusoweho časa a po tym měješe to samsne

běše to na křižu, wosebje hdyž buchu — kaž pola našeho Knjeza — ruce a noze překlóte. Dny dolho mějachu někotři njeznjesliwe bolosće přetrać. Jezusowe čerpjenje pak běše po někotrych hodžinach dokonjane. A kak je wón wšo přetrał! Jako tajki, kiž je za zlóstnikow a tych, kiž jemu najwjetšu křiwdu načinihu, prosyl, kiž njeje skorzil a žaloscił, kiž njeje sam na so myslil. A jeho hórke čerpjenje bě dokonjane, jako swoju hłowu nachili a wumrě!

3. Dokonjane je — a to bě najwjetše a najwažniše za nas — jeho wumóženje! Wón je nas wumóhl, wukupil wot hrěcha, smjerće a čerta. Wón je wumrěł, zo bychmy my žiwi byli, wěcnje žiwi byli. Najwjetši skutk je so stal na křižu, skutk našeho wumóženja. Na swěće móže być rjenje, krasnje, ale tutón swět a tuto žiwjenje je tež polne strachow. A najwjetši strach, kiž nas wohrožuje, je hrěch a to, štož z toho sčěhuje, mjenujcy naša wěčna zahuba. Nětk pak smy wumóženi ludžo a swobodni. Wěcny džak Jezusej słuša za to, zo je na křižu rjekł: Dokonjane je — jeho žiwjenje, jeho čerpjenje a naše wumóženje! La.

Słowakska

Ewangelsko-lutherska cyrkej w Słowakskej słuša do najwjetšich mjeńšinowych cyrkwjow Augsburgskeho wuznaća. Wona ma na 400 000 dušow. Spočatki jeje stawiznow sahaju hač do Lutheroweje doby. Z najblišeho kruha Lutherowych přečelow pochadźachu někotři, kotřiž reformowachu w Słowakskej.

Ewangelscy słušachu stajnje do wuznamneho džěla słowakskeho naroda. Kulturnu historiju Słowakskeje njemóžemy sebi předstajić bjez lutherskeho podžěla. Z časami běchu ewangelscy wodźaca woršta na kulturnym a politiskim polu, byrnjež běchu lědma 20 proc. wobydlerstwa.

Wjele Słowakow woteńdže do wukraja, zo bychy sebi tam pytali lěpšu eksistencu. Tak běše doba, hdyž běše w Chicagu (USA) wjace Słowakow hač w Bratislavje, we hłownym měsće Słowakskeje. Tak nadeněžemy słowakske lutherske wosady w Madžarskej, w Rumunskej, w Juhosłowjanskej, w USA, w Kanadze a druhdže.

Zajimawy kapitel su słowaksko-lužisko-serbske styki. Wosebje za čas čezkeho politiskeho potłóčowanja woteńdžechu słowakscy lutherscy fararjo do Lužicy. Wosebity znajer tutejch stawiznow je Praski senior Křesćan Pawoł Lanštjāk. Snano nam wšo to raz napisa za naše zhromadne powučenje. Tež jeho swójba bě zwjazana z Lužicu.

Wuznamny džen za nawječorny distrikt słowakskeje ewangelskeje cyrkwyje bě 26. oktober zańdženého lěta, přetož na tutej 21. njeđzeli po swj. Trojicy bu w Starej Turí w Božim domje za biskopa wuswjećeny Rudolf Košťial, prjedy farar w Skalice. Generalny biskop dr. Jan Chabada jeho zapokaza do biskopskeho zastojnstwa. Asistentaj běštaj senioraj Ludovit Hrdlička a Handrij Kovač. Boža služba traješe na 4 1/2 hodžiny. Na 5 000 cyrkwinjskich zastupnikow ze wšěch wosadow nawječorného distrikta so wobdžěli.

Nowy biskop Košťial je znaty na šěrokim forumje swětoweho lutherstwa. Jako farar bě prjedy skutkował w Detroitě (USA), we wšelakich wosadach w Słowakskej, ale tež w słowakskej wosadze w Praze. Pilnje je džělał jako přeložowar z cuzych rěčow, wšako znaje cyły rjad rěčow. Z cyrkwinjskeho pismowstwa je zeznał wukrajne lutherske cyrkwyje. Wón je jara ekumenisce zloženy, štož je so hižom jewilo, hdyž bě za fararja w Praze. Swój ekumeniski zajim je tež wuprajil w swojej rěči.

Nimo druhich jeho postrowi tež biskop slowakskeje ewangelsko-lutherskeje cyrkwyje w Juhoslowjanskej Struhárik a biskop madžarskeje ewangelsko-lutherskeje cyrkwyje dr. Ottlyk. To měješe symbolisku wažnosć. Něhdy we Wuherskej tworjachu wšitke lutherske wosady jedyn cylk. W léce 1919 so slowakska ewangelsko-lutherska cyrkej samostatna sčini, štož njewoteńdže bjez hórkosće na madžarskej stronje. Hdyž bě biskop dr. Ottlyk přitomny při instalaciji biskopa Koštiala, bě to rjane znamjo noweho dobreho směra. Slowakska cyrkej a cyrkej w Madžarskej sej podašter ruku!

Krasnje by było, hdy bychy so znowa woziwile stare a rjane styki mjez cyrkwju „pod Tatrami“ a cyrkwju we Lužicy. Nic jenož tohodla, zo stej wobě slowjanskej, ale dokaž chwalitej zhromadnje samsneho Boha a připowědatej Ewangelij po samsnym, zhromadnym Augsburgskim wuznaču. jn

Zahorjeny kolesowar

Najprjedy mój najwutrobniši dzak knjezej Čicholcej z Noweje Wsy pola Njeswačidla, zo bě hnydom zwólniwy, ze swojim džělom přestać, hdyž nazymu k njemu přindžech. Chcych jeho fotografować a so jeho wuwoprašować za jeho žiwjenjom. Kaž bě runje swoju wulku zahrodu rył, tajkeho smém wam našeho čileho, 78lětného starca pokazać. Hižom z wobrazu spóznaćće, zo změje nam wjele zajimaweho powědać. Poskajće: Wón so narodzi 15. 7. 1891 w Minakale. Nawuknył bě „šwajcarstwo“. W přenjej wójnje bu zranjeny a přindže po wuhojenju dom. Štyrceci lět bě pola železnicy přistajeny (1916–1956).

Wšědnje je z kolesom na džělo jězdził.

A to je to, štož chcu wam nětko w ličbach rozestajeć. Chcemy prajić, zo je za njeho kóždě lěto mělo 250 džělawych dnjow. Kóždy tyždeń měješe tež za železnicarja jednu nje-džělu, na kotrejž njetrjebaše džělać. K tomu 14 dnjow prózdnin. Knjez Čicholc je za tute 40 lět štyri kroć chětro čezko chory pobyl. Tuž drje ma to swoje prawo, hdyž lěto džěla wobličimy ze 250 dnjami. Najskerje však měješe za njeho lěto wjace džělawych dnjow, ale wostańmy dla lóšeho ličenja při swojej ličbe.

Knjez Čicholc je přenje 12 lět na kolijach džělał. Druhdy měješe blisko na džělo, druhdy dale. Wzmimy za přerězk wšědný puć na 10 km; tam a sem to wučini 20 km.

Naš luby bratr je džensa hišće znaty jako spēšny kolesar. Wón je cyle wěšće spēšnišo jězdził hač 30 km za hodžinu, ale chcemy radšo při ponižnej ličbe wostać. Wone nam tak a tak hišće rozrostu do astronomiskich wyšin.

Dalše 6 lět je naš zahorjeny kolesowar ze Šešowa jězdził do Budyšina na džělo a tam hišće překi přez cyle město hač do Trělan. Knjez Čicholc je mjenujcy dostał nowe zastojnstwo jako tepjer lokomotiwy. Puć ze Šešowa do Trělan je z 18 km lahod-

My ewangelscy Lužicy Serbja přejemy

knjezej biskopej Rudolfej Koštialej za jeho wysoke zastojnstwo Bože bohate žohnowanje. Hdyž bě wón za fararja w Praze, so z nim zeznamy. Tuž směmy wědźec, zo ma wón w swojej ekumeniskej zmyslenosci zajim tež za nas, kaž tež my w lubosći a w starosći spominamy na swojich slowjanskich bratrow we wě-rje.

Za wšo křesćanstwo je drje džensa přišol čas chutneho a strašneho pruwowanja, ale nam chce so zdać, zo ewangelska cyrkej w Slowakskej na wosebje wažnym městnje we wobliku ekumeny steji. My lubeho bratra biskopa Koštiala a wšitkich wosadnych jeho distrikta wutrobnje strowimy.

Tuž, moji lubi bratra, budźće wobstajni, njehnući a přiběrajuće stajnje w skutku Knjeza, dokaž wěšće, zo waše džělo podarmo njeje w Knjezu (1. Kor. 15,58).

Wirth, Serbski superintendent

nje wobličeny. To wučini wšědnje 36 km.

W léce 1934 přesydl so Čicholc swojba do Noweje Wsy, hdžež běchu sej rjanu chěžu natwarili cyle při droze. Nětko bě jeho puć snano wo 3 km krótsi.

Horliwy kolesowar je woprawdže wšědnje ze swojim kolesom na džělo jězdził, a to z tajkej swědomitosću, zo je přeco do postajeného časa na swojim městnje byl. Hdyž bě 1928, 29 tamna njezapomnita kruća zyma, zo mějachu čahi po cylych nje-džělach swoje zakomdženja, knjez Čicholc so ženje njeje zakomdžil. Hdyž běchu po puću wulke wějeńcy, tak wón hrabny swoje koleso na ramjo a jo přenjeso přez sněh. Hdyž so Robert Čicholc rozžohnowa ze swojim předstajenym, so tón jemu ze sylzojtmaj wočomaj džakowaše za wšu swěru.

Potajkim: 40 lět je knjez Čicholc z kolesom na džělo jězdził. Za tutón čas je wón 279 000 km sej najězdžil. W tutech 40 lětach je wón 9303 hodžin na kolesu sedzał. To je 387 dnjow a 15 hodžin.

Hdy by knjez Čicholc so 1. 1. 1970 runje, hdyž je časnik na wěži wozjewil, zo je so stare lěto minylo, na koleso sydnył a by ze swojim kolesom po swěće čeril ze stajnje wulkej spēšnosću 30 km za hodžinu a wón by jěl a jěl bjez kóžděje přestawki

wodnjo a w nocy, swjatk a pjatk, přeco jěl a jěl, wón by klětu 22. 1. 1971 směl wšón sprócný a wu-jachleny z kolesa zlězc. Wjace hač 6 kroć by wón při tym cyly swět ze swojim kolesom přeměrił.

Kajka sprócnija swěra tči w tutech ličbach!

Česmy sebi tajkich swěrných džělaćerjow!

Čicholcec staršimaj njebě hórke horjo zalutowane. We wójnje zhubišaj jeničku džowku a jejneho muža. Wo 3 syroty so džěd a wowka swěru starašaj.

Superintendent Rězbark 90 lět

Prjedawši serbski farar dr. theol. dr. phil. Korla Rězbark je z Božej hnadu wysoku starobu docpěl. 18. januara 1880 je so w Budyšinku narodził. Wón smědžeše potajkim před krótkim swoje džewjědžesaćiny swječić. Někotři starši Serbja móžeja so hišće na čas dopomnić, w kotrymž w Poršicach skutkowaše; to běše wot lěta 1914 hač do lěta 1926. Krótki čas jenož běše z fararjom w Lipsku; w léce 1931 powoła jeho wysoke krajne konsistorstwo do tehdomnišeje Kamjenicy za superintendenta. Wón přewza nětčišu eforiju Karl-Marx-Stadt II. W léce 1951 pada so na derje zasluženy wuměnk. Tež w Němcach wuzna so jako Serb. Jako Lipsčanski farar wuda wučenu knihu, w kotrejž žiwjenje a skutkowanje serbskeho přeložerja Biblije Michała Frencla nadrobnje wopisuje.

Bratr Korla Rězbark zastupuje wosebje ewangelsku aliancu. To je tež nam znate hibanje, kotrejž hižo dawno styki pyta z ewangelskimi druhich wuznačov, wosebje tež swobodnych cyrkwjow a wšelakich zjednoćenstwow. W léce 1912 je wón sobu Modlerske bratrowstwo w Němskej založil. Tež we wysokoj starobe je hišće swěru jeho zjězdy wopytował, wšo jedne, hač běchu wone w Rathenju, w Rudnych horach, w Harzu abo w Berlinje. Bóh Knjez je jemu dał strowosć a čilosć hač do nětčišeho časa. Wón wě, zo je Bóh Knjez jemu darił duch, dušu a čělo, a wšitko wón džensa hišće hlada a zwučuje. Kóždy tyždeń chodži wón džensa hišće plůwać. Hdyž smy w našim bratrowstwje w maćernym domje diakonisow w Elbingerode, je tam w modernym wustawje a chorowni skladnosć k tomu w pluwarni pod cyrkwju. Najstarši wobdžělnik zjězda, naš Korla Rězbark, běše potom rano w 7.00 hodž. přeco jedyn z přenich, kiž tu skladnosć wužiwaše a so we wodze tak derje čuješe kaž na zemi! Při zhromadźiznach je stajnje dobre duchowne slowo prajil, a jeho modlitwy su poľne mocy a do-wěry. Při tym reči wón z Bohom kaž džěčo z nanom, z maćerju.

My přejemy našemu lubemu bratru, kiž je nam kaž wótc w Chry-stusu a kiž běše při wšitkich swojich wysokich zastojnstwach přeco jednory a pokorny čłowjek, kiž tež džensa hišće rady čita „Pomhaj Bóh“, za džesaty lětdžesatk jeho žiwjenja Božu móc, Boži měr, Božu hnadu, wšitko, štož jemu trěbne je za čělo a za dušu a naposledk tež wěčnu zbožnosć.

La.

Z ekumeny

Cyrkej a mlodžina

Młodžina Českosłowakskeje cyrkwe w Heřmanovje schadžuje se porjadnje w Husowym kruhu. Z bratrom fararjom rozpominaju sebi prašenja, kotrež mlodžinu zajimuju. Program schadžowanjow je zwjetša tajki: Po zahajenju spěwaju abo nazwučuju so „songi“ (moderne spěwy). Potom sej mjez sobu powědaju wo začišću a nazhonjenju poslednjeje čitaneje knihi abo filma abo džiwadla. Ale nic jenož wo knihach a filmje so řeči, ale tež wo modernej hudźbje. Jich kedźbnosć wubudźuja wosebje „hudźbne pjatki“ w Chrudimje. Po kulturnych wšelčiznach předu k čitanju ewangelijskeje a k wukładowanju toho prašenja, kotrež se sebi při poslednim zeńdženju sami wuzwolili. W debaće dónđe k tomu, zo mlodžina swoje prašenja, swoje nahłady a swoje přeswědčenje wupraji.

Schadžowanje skonči bratr farar z modlitwu.

W zańdženym léce měješe mlodžina w Heřmanovje wjele džěta. Z džěćimi přihotowaše mlodžina wšelke basnje, songi a hodowne spěwy. Songi je tež wužiwała w domje rentnarjow, hdžež je je Patoržicu zaspěwała. Hromadže z džěćimi je na tajke wašnje starym a wopuščenym čłowjekam přihotowała hodownu atmosferu. Wobžarować wšak je, zo so tak mało młodych ludźi wobdžěli w cyrkwi. Woni měnja, zo je jich nadawk, zo bychu ze sebjě a tež z druhich hólcow a hólcow wutworili čestnu a krutu mlodu generaciju. Český Zápas

Džěćace bjesadki a džiwadlo

M. Našinec pisa wo swojich nazhonjenjach w časopisu Český Zápas: Džěćace spěwne skupinki w Českosłowakskeje cyrkwi běchu zakład džěćacych kolektiwow, w kotrychž so w někotrych wosadach džěćace bjesadki a džiwadla nazwučowachu. Přičiny dawachu k tomu runje kaž spěwnym skupinam hłownje hody, ale tež jutry a džen maćerje. W bjesadkach skutkowachu te džěć sobu, kotrež drje njemějachu hłos za spěwanje, ale kotrež móžachu za to pěknje recitować — pak w skupinje, pak jednotliwje. Džěćom a staršim njedosaahachu tele přiležnostne bjesadki. Džěći chcychu přez cyle léto so schadžować.

Druhdy su so samo na wjetše hry zmužili a je předstajili na wulkich jewiščach, samo w džiwadle města Tabor. Při tym tež orchester sobu skutkowaše. Te běchu młodži hólcy a hólcy z wosady, kotrychž nawjedowaše direktor hudźbneje šule. Tajke předstajenja dyrbjachu so hódnje přihotować. Kelko bě to prócy z nakupowanjom a šicóm drastow za wšitke te džěć, kotrež mějachu w bajce sobu hrać!

Hinak to njebě při nazwučowanju rejoy. Rad chcu spominać na sotru Moosowu. Wjele časa a mocow je wona wěnowala džěćom. Z runje tajkej lubosći dyrbješe so tež scenerija wuhotować. W lubosći k cyrkwi wšitcy rady pomhachu. A džěć rad

sobu činjachu. Hustodosć mějachmy přez 100 džěć na jewišću.

Nam wšak při tym njeńdžeše jenož wo džiwadlo. Z džěćimi chodžachu k nam tež starši. Duchowni dóstachu na tajke wašnje styki z nimi a njerěčachu z nimi jeno wo džiwadle, ale tež wo cyrkwi a jeje poselstwje.

Někotre zajimawosće z lopjena Českosłowakskeje cyrkwe „Český Zápas“

Ekumeny w Brandysu při Lobju. W zańdženym léce so tam zarjadowachu wšelke ekumeniske Bože služby a zetkanja. Tak tam přědowaše na „Bělej soboce“ (to drje je sobota po njeđěli Quasimodogeniti) prezident Prawoslawneje cyrkwe w CSSR, dr. Novák. W tydženju Božeho spěca přědowaše ewangelski farar Českobratrskeje cyrkwe Pištora. Při tym spěwaše rumunska spěwarka. Tež metropolit Prawoslawneje cyrkwe Dorotej so wobdžěli na ekumeniskej Božej službě, a spěwarka tuteje cyrkwe postuži ze spěwom.

Tole wo so sta w Českosłowakskeje wosadze w Brandysu, kotrejež fararku Drahomiru Soukupovu hižom znajemy.

Bože služby w esperanće. Esperanto je wumyslena, wot wědomostnikow wudžěłana řeč. Ze wšelkich jazykow zwuběrachu słowa a formy a stworichu z toho nowu, mjezynarodnu řeč. Přěni raz zhonju wo Božich službach w tutej řeči.

Wosada wužohnowa dvě studentce na studije. Wosada Českosłowakskeje cyrkwe w Havličkáv Brodže drje ma na 1000 dušow. Z njeje wuńdžeštej naraz dvě studentce, kotrež posła wosada z modlitwu a požohnowanjom na studije. Tam so wosada čuje zamołwita za duchowny dorost a ze zajimom scěhuje jeho wuwice.

Fakulta wuwučuje lajskich předarjow. Hdyž je so ličba studowacych powjetšila, tak je tola njedostatk na duchownych tež w Českosłowakskeje cyrkwi wulki. Zo by so tomu trochu wobaralo, zarjadowuje Husowa fakulta kóždubobotu dopoldnja přednoški za lajskich předarjow, kotřiž wosadam pod dohledom fararja služa.

KANADA. Njewšědna duchapřitomnosć wuchowa pasažerow. Dramatiski a hnucy podawk sta so w pasažerskim létadle nad počnónawječornej Kanadu. Nadobo zemře pilot na zajeće wutroby. Rezerwowy pilot w létadle njebě. Na zbože se džeše dwaceciletny syn w kabinje při boku nana; byrnjež njeběše pilot a njeměješe tež žanoho wukublanja wo wodženju létadla, sydno so hnydom na městno nana a wza wodžidlo do rukow.

Telefonisce so wobroci na bliše lětanisćo, zwotkel tež hnydom přikazy dósta, što ma činić. Wón swěru wšo činješe, štož so jemu kazaše. A jemu so poradži, hladko a bjez stracha přizemić. Tak bě wón létadło a přědewšěm žiwjenje pasažerow před wěstej smjerću wuchował.

Przyjacieli ludu

Židža na swěće

Nam je znate, zo je za čas Hitlera w němskich koncentraciskich lěhwach wjac hać 6 milionow Židow zahinyło.

Njezabudźmy tute njewinowate wopory!

Ze statistiki, kotruž wozjewi časopis „Jednota bratrská“, wuběramy scěhowace ličby:

Docyła bě w léce 1968	
na zemi Židow	13 628 000
z nich bě w USA	5 800 000
w Sowjetskim zwjazku	2 568 000
w Israelu	2 356 000
w Francoskeje	535 000
w Argentinskeje	450 000
w Jendzelskeje	450 000
w Kanadze	270 000
We wulkich městach je Židow:	
w New Yorku	2 381 000
w Los Angelesu	500 000
w Buenes Airesu	360 000
w Philadelphii (USA)	330 000
w Parisu	300 000
w Moskwje	265 000
w Kiewje	220 000
w Leningradze	165 000

Kak wjele Židow bě do fašistiskeho časa w Budyšinje, njewěmy. Židowska wosada měješe swoju modlernju pola Süßmanna, starožitnosćerja, na Hornčerskeje hasy, tam, hdžež je džensa kenclija Noweje Doby. W „kristalneje noci“ su modlerske knihi, nadabu a wosebje knihownju na hasu rozmyšljali.

Pomocny (lajski) rabbiner je był w tym času překupc Großmann, kotryž je po druhej swětowej wójnje wěsty čas w Budyšinje přebywał.

Zwonkowne misionstwo. Krajnocyrkwinski skutk za zwonkowne misionstwo ma noweho inspektora. 11. januara bu w Drježdžanach do toho zastojnstwa zapokazany něhdyši Lubijski farar Joachim Schlegel. Dotalny misioniski inspektor Otto Mosig, kiž je skoro 20 lět jako tajki w žohnowanju skutkował, je na wuměnk šof. We wojskim času a krótko do toho a po tym je tutu službu wuwjeđl přjedawši indiski misionar Arno Lehmann, kiž bu pozdžišo profesor za misionisku wědu na uniwersite w Halle. Snano možeja so starši Serbja hišće na to dopomnić, na kajke zajimawe wašnje je Arno Lehmann na serbskim misioniskim swjedženju w Malešecach w léce 1935 w Indiskej rozprawjał. Jeho syn je farar dr. Theo Lehmann w Karl-Marx-Stadće, jedyn z iniciatorow modernych formow Božej služby za mlodžinu. Wón je tež wuznamnu knihu napisał wo negrospiritualach. — Nowy misioniski inspektor Joachim Schlegel je 40 lět stary. Za misionstwo so jemu wutroba hori. To smy my fararjo Lubijskeje eforije stajnje pytnyli. My jemu přejemy Bože žohnowanje za jeho nowe zastojnstwo. Snano přińdže tež jóno do našich serbskich wosadow, zo by nam ze swojimi darami služił! La.

Z wosadow

Klukš. W januaru woswjeći naša sotra Emma Zankowa z Komorowa pola Klukša wone pjećasydomdžesaćiny. Jej nanajwutrobnjšo gratuluje my. Bóh daj jej strowość a dale tajku wjesołu wutrobu.

Klukš. Bóh Knjez je z našeje srjedźizny wotwołał Marju Martu Schmidtowu rodź. Strauchec z Jatřobja a Traugotta Frenzela z Noweje Wsy. Wo njeju žarujemy. Rady běštaj tam, hdžež so Bože słowo připowědaše. Bóh njech je jimaj bliski.

Klukš. W tutych dnjach přinješe nam póst pakćik z Texasa (USA), kotryž bě wotpósłała knjeni profesorka Lillie Moerbe Caldwell, potomnica Łužiskich Serbow, kiž běchu w léce 1955 z fararjom Janom Kilianom wupućowali. Wona je w zańdženym léce we Łužicy pobyla ze swojim mužom, zo by tu po stopach swojich wótcow kročić móhla. Z wulkim zajimom hladaše do našich starych cyrkwinskih knihow, hdžež su jejni přjedownicy zapisani.

W pakćiku bě zajimawa kniha: Texas Wends – Their first half-century, Texascy Serbja – jich přenje polsta lét. W njej widžiš Jana Kiliana a wobrazy ze starodawnych časow. Kniha je jendźelsce spisana, tuž so nam trochu čežce čita. Na

wudawkow. Hač dotal su so přeco zaso šćedriwi dawarjo namakali.

Rakecy. Wukřičilo je so 32 (38) džěćí, paćerskich džěćí bě 51 (51), wěrowanjow smy 14 (15) a pochowanjow

hromadže w statoku, kotryž staj sebi do druheje swětoweje wojny z wulkimi woporami natwariloj.

Junkerec swójbjje bě poslednja wojna wulke horjo přinješa. Třo sy-

Klukš

52 (68) měli. We wosadnym žiwjenju smy džěło koncentrowali na zeńdženja wosadnych w małych skupinach. Wosebje srjedźna generacija zajimuje so za zeńdženja w małych domjacych kruhach. Zdžela dotal pasiwni wosadni aktiwnje sobudžela. Najwjace so zaběramy z bibliskimi

nojo a jedyn přichodny syn so z njeje njewróćichu.

Njeswaćidlo. W zańdženym léce je so w našej wosadze na dobrowólnych darach 22 114,64 hr (w léce 1968: 21 138,70 hr) nazběrało. Wšitkim daricielam wutrobnjy džak!

Njeswaćidlo. Přenju njeđzelu w adwence mějachmy w swojim Božim domje rjany cyrkwinski koncert. Cyrkwinski chor spěwaše, a wuběrní solisća přinošowachu: kontorka Fehrowa (pišćece), knjeni Herbingowa z Rakec (cello), knježna Klemmec z Budyšina (flejta), kantor Fehr (husle).

Njeswaćidlo. Za krótke měsacy zhubichmy z jedneje swójby třoch swěrných serbskich kemšerjow. W aprylu zemře Hana Hoderjowa rodź. Cećec z Njeswaćidla (we 80. léce žiwjenja), w juliju Pawoł Ceć z Njeswaćidla (w 76. léce) a w decembru Arnošt Ceć z Miłkec (w 69. léce). Wšitcy třo běchu nadobne postawy z krutym a dobrym charakterom. My hromadže ze zawostajenymi wutrobnje wo nich žarujemy.

Drježdžany. Přichodne serbske kemše budu w Drježdžanach njeđzelu Jubilate, 19. 4. 1970, w 15.30 hodź. w cyrkwi swj. Marka (Dresden-Pieschen, Markuskirche). – Štož ma přecelstwo abo znatých w Drježdžanach, njech jim to hnydom napisa.

Budyšin. Póndzelu, 23. 2. 1970 mějachmy zaso swój kublanski džěń. Njeđziwajcy jara špatneho wjedra bě so rjana ličba swěrných Serbow w Budyšinje zešla. Što smy wšo slyšeli a sebi rozpominali, wo tym pisamy nadrobnišo w přichodnym čisle.

Korčma při kromje chójnow w Psowjach (Minakalska wosada)

kóncu knihi je lisćina wupućowarjow, mjez kotrymiž je wjele z našeje wokoliny: Wagnerecy z Połpicy. Nowakecy, Weihecy, Falkecy, Büttnercy, Pampelecy, Spahnecy a Mörbcecy ze Stróže pola Hućiny, Bukecy ze Zdžěrje, Pampelecy ze Ždžara, Symankecy z Malešec a wjele druhich.

Snano pozdžišo hišće raz nadrobnišo tu něšto w texaskich Serbach pisamy. Što z was ma hišće přecelstwo w Texasu? Dajće mi prošu powěsć – na Klukšanski faru.

Klukš. Plany našeje wosady: Staru ćelownju ponowić a wobmjetać. Murju pohrjebnišća porjedzić a zdžela znowa natwaric. Třechu kantortata překryć.

Kabel do cyrkwyje polozić za elektriske tepjenje. Někotre stare, dođeržane wokna w cyrkwi z nowymi wuměnic. Dom kěbětarki wobmjetać.

Bóh daj, zo by so wšo poradžilo! To budže mnoho džěla a hišće wjace

tekstami. W tutym léce chcemy w tutym džěle pokročować. Nowe budže za našu wosadu zhromadny wječor z katolskej wosadu. Z někotrymi swójbami pojedžemy hromadže na kublanski čas w Žitawskich horach. Naš stary luby kěbětár, knjez Funka, je nětko w 82. léce oficalnje na wotpočink šol. Chce pak dale wupomhać, hdyž je nuza. Wokomiknje smy přeco hišće bjez kantora. Nadžijamy so pak, zo budže kantorske městno w septembrje zaso wobsadžene.

Njeswaćidlo. Swój dejmantny kwas móžeštaj lubaj mandželskaj Arnošt Junker, pochadžacy z Brězyny pola Hućiny, a Emma rodź. Simmec, pochadžaca z Delnjeje Hórki, swjećić.

30. 1. 1910 buštaj w Malešanskim Božim domje zwěrowanaj. Jubilaromaj přejemy z cylej wutrobu dale miły wječor žiwjenja. Wonaj bydlitaj ze swójbu najmlódšeje džowki

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. – Wuchadza jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchowných. – Hłowny zamołwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswaćidlski. – Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. – Čisć: Nowa Doba, čisćerka Domowiny w Budyšinje (III-4-9-483).